

Vernatting Deelense Veld als ecologische aanwinst

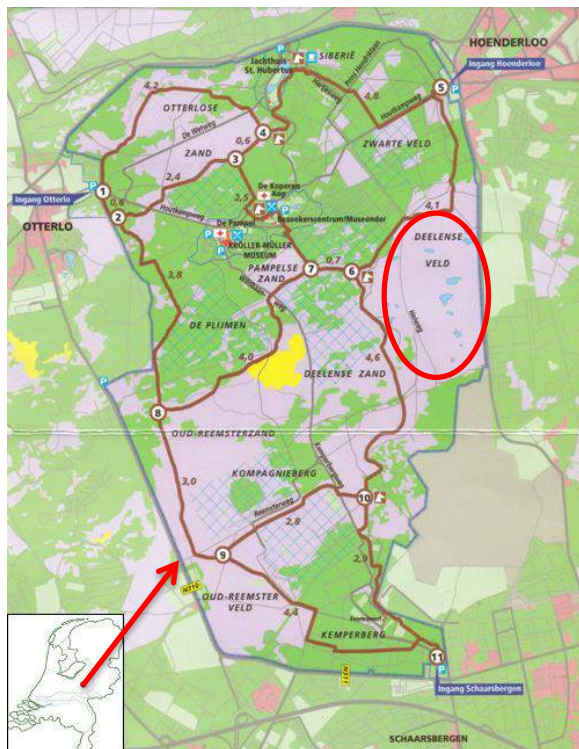
Jeroen van Wijk

Onderzoeksvraag

Wat zijn de belangrijkste ecologische gevolgen van de vernatting van het Deelense Veld?

Gebiedsbeschrijving

Het Deelense Veld is een natuurgebied met een omvang van 450 hectare^[1] en is gelegen in het oosten van het Nationaal Park de Hoge Veluwe (figuur 1), tussen Ede, Arnhem en Apeldoorn. Het staat voornamelijk bekend als licht glooiend natte heide- en **veengebied** en heischraal grasland, met daarin verschillende vennen. Enkele jaren geleden dreigde dit gebied echter te verdrogen en daarmee verscheidene dier- en plantensoorten te verliezen. Het Deelense Veld is één van de weinige gebieden op de **Veluwe** waar een dergelijk landschapstype te vinden is en is ecologisch gezien is dan ook van grote waarde, omdat hier dier- en plantensoorten voorkomen die bijna nergens anders op de Veluwe te vinden zijn. Om die reden heeft het park herstelmaatregelen genomen, zogenaamde vernatting, zoals het dichtten van sloten en het kappen van bossen^[2].

Figuur 1: Ligging van het Deelense Veld binnen Nationaal Park de Hoge Veluwe^[3].

Resultaten

Uit metingen met **peilbuizen** bleek onder andere dat de getroffen maatregelen tot een hoge gemiddelde **grondwaterspiegel** en een hogere **afvoer** van water over het maaiveld leidden^[4].

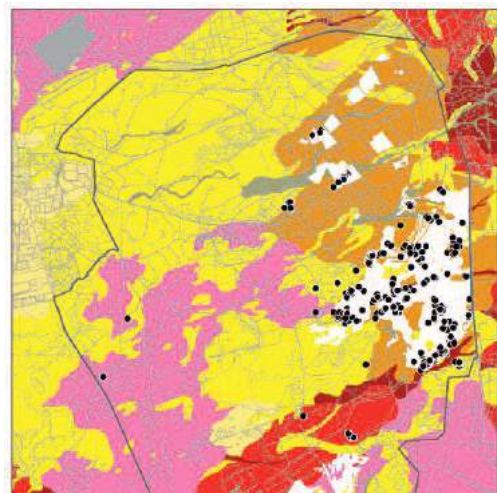
Als gevolg van de vernatting zijn diverse planten- en dierenpopulaties in omvang toegenomen. Zo doen typische moerasplanten als veenpluis, verschillende veenmossen, beenbreek (figuur 2) en klokjesgentiaan het weer uitstekend op de vochtige veengrond en in de vennen. Voorbeelden van fauna zijn verschillende

vogels, zoals de grauwe klauwier en het paapje, amfibieën zoals de rugstreeppad en de heikikker, reptielen als de adder, gladde slang en levendbarende hagedis en tal van insecten, waaronder het heide- en gentiaanblauwtje, de maanwaterjuffer en de gevlekte witsnuitlibel. Laatstgenoemde is zelfs een Europese beschermde soort en lijkt sinds 2014 weer een kleine populatie op de vennen in het Deelense veld te hebben^{[3][5]}.

Figuur 2: Beenbreek in het Deelense Veld^[6].

Al deze soorten zijn direct of indirect afhankelijk van een natte omgeving. Zo hebben libellen en amfibieën het water nodig om zich voort te planten en leven vogels en slangen van organismen die zich in en nabij het veen en de vennen ophouden. Uit figuur 3 valt op te maken dat natte natuur essentieel is voor eerder genoemde moerasvegetatie; een groot deel van de populaties komt voor in het natte Deelense Veld^[7].

Figuur 3: De verspreiding van bijzondere moerasplanten in Het Nationale Park De Hoge Veluwe^[7].

Conclusie

De vernatting van het Deelense Veld heeft als belangrijkste ecologische gevolgen dat het habitat van dier- en plantensoorten afhankelijk van een vochtige omgeving behouden blijft. Gezien het feit dat dergelijke gebieden schaars zijn op de Veluwe, is het Deelense Veld van groot belang voor de handhaving van veel flora en fauna, waaronder zowel Nederlandse als Europese beschermde soorten.

Referenties

^[1] Stichting Het Nationale Park de Hoge Veluwe (2015). Over het Park. Nieuws. Ruben Smit maakt serie korte films over Deelense Veld. Geraadpleegd op 22-01-2016 via

<https://www.hogeveluwe.nl/nl/nieuws/2015-06-11-ruben-smit-maakt-serie-korte-films-over-deelense-veld>

^[2] Vroege Vogels (2013). Actueel. Nieuws. Nieuws detail. Hoge Veluwe herstelt vennen, veen en moeras. Geraadpleegd op 22-01-2016 via

[http://vroegevogels.vara.nl/Nieuws-detail.1006.0.html?&tx_ttnews\[tt_news\]=365527&cHash=a19c94b032541d5581fb7b4eb040e1bf](http://vroegevogels.vara.nl/Nieuws-detail.1006.0.html?&tx_ttnews[tt_news]=365527&cHash=a19c94b032541d5581fb7b4eb040e1bf)

^[3] Jansen, A., Bouwman J., Rövekamp, C., Sevink, J., 2014, Visie van Het Nationale Park De Hoge Veluwe op natte natuur, van visie naar planvorming en uitvoering, De Levende Natuur, 115(6), 253-257.

^[4] Stichting Het Nationale Park de Hoge Veluwe, 2014.

^[5] Jansen, A., Bouwman J., Sevink, J., 2013, Waterlandschap Hoge Veluwe; visie op de natte gebieden in Het Nationale Park de Hoge Veluwe, Ede: Coöperatie Unie van Bosgroepen.

^[6] Stichting Het Nationale Park de Hoge Veluwe (2016). Ontdek het Park. Natuur & Landschap. Planten. Beenbreek. Geraadpleegd op 23-01-2016 via <https://www.hogeveluwe.nl/nl/ontdek-het-park/natuur-en-landschap/beenbreek>. Stichting Het Nationale Park de Hoge Veluwe.

^[7] Bijlsma, R., Bokdam, J., Dam, van, D., Visser, N., 2014, De natuurwaarde van flora en vegetatie van het Nationale Park De Hoge Veluwe, De Levende Natuur, 115(6), 246-252.